

[Alfred Jensen.]

ting er i hvert fald korrekt, og det var ministeren i øvrigt inde på, nemlig at det sammenligningsgrundlag, vi har fra 1939, ikke angiver en tilfredsstillende situation. Tværtimod, i 1939, i 1938, i 1937 — vi kan endda gå længere tilbage — var man alt andet end tilfreds med boligforholdene. Der var kvarterer, der burde kondemneres ikke alene i hovedstaden, men også i Helsingør, i Odense, i Randers, i Ålborg, i Århus og i andre byer. Jeg tror enhver vil give mig ret i, at den sanering, der er foregået i denne periode, er såre beskeden og aldeles utilstrækkelig. Ligeledes havde vi overbefolkede lejligheder i et sådant omfang, at man erkendte, det var et problem, som måtte løses. Det er en kendsgerning, at den leje, der skulle betales i nybyggeriet, var af en sådan størrelse, at familier med beskeden indkomster og med børn ikke havde mulighed for at flytte ind i en sådan lejlighed, ikke var i stand til at skaffe det, der skulle udredes for ikke alene at klare huslejen, men også de mest elementære udgifter, så familien kunne leve en tålelig tilværelse; men når det er tilfældet, tjener det ikke noget fornuftigt formål at lave særlig megen statistik over forholdene dengang. Det, der er brug for, er en erkendelse af, at forholdene dengang ikke var tilfredsstillende, og at de ikke er det i dag. Jeg er ikke den første ordfører, som må sige, at den leje og de indskud, der kræves i nybyggeriet, er af en sådan højde, at familier, som burde, og som har lyst til at flytte ind i sådanne ejendomme, ikke har de økonomiske muligheder herfor. Det er på denne baggrund, man må rejse spørgsmålet om at få boligmangelen afhjulpet, at få de saneringsmodne boliger nedrevet og erstattet med nye og få de utidssvarende boliger, der kan forbedres, sat i en mere forsvarlig stand. Det vil sige, at det, man har brug for, er et forstærket byggeri af et sådant omfang, at boliger ikke fortsat er en mangelvare. Der må også bygges på en sådan måde, at lejen bliver overkommelig for medborgere med almindelige arbejdsindkomster.

Men hvad er det, der er sket? Man kommer det ene år efter det andet med forslag om afvikling af byggestøttelovgivningen, om afvikling af den beskyttelse, lejerne i lejeloven har haft mod husleje-forhøjelse,

mod opsigelse. Og hvad er så begrundelsen for, at man skal sætte ind for den forhøjelse af lejen, som foreslås? Jeg har hæftet mig ved, at der siges, det skal være utilfredshed hos dem, der betaler den store leje i nybyggeriet, over, at der findes medborgere, der bor billigt i gamle boliger, at en fortsat fastholdelse af lejen på det nuværende niveau vil være en fare for nybyggeriet, og at der ikke skulle være penge nok til reparationer. Det skulle være begrundelsen for en udligning.

Her i tinget har vi flere gange stået over for forslag om forhøjelse af lejen i den gamle boligmasse. Det har været tilladt at træffe aftale om frivillig lejeforhøjelse, og man erkender, at lejen som følge heraf er steget 35-40 pct. i sammenligning med 1939-niveauet. Deraf er i hvert fald de 23 pct. og også mere kommet udlejerne til gode. Nu foreslår man altså, at der gennemføres en ny forhøjelse, som skal være på 30 pct. af lejen i 1939. Der bliver sagt, at det er bidrag til udligning. Jeg gør opmærksom på, at den ekstra grundskyld og den ekstra ejendomsskyld også falder på de nye boliger, hvor folk må betale den høje husleje. Det er altså så som så med udligningen, når man forlanger, at de, der betaler den højeste leje, også skal bidrage til en forøget indtægt for staten og kommunerne. Jeg er ikke i stand til at sige, hvor stor en procent af lejen i nybyggeriet dette bidrag vil udgøre, men jeg vil tro, at det i kroner og øre vil komme til at udgøre mindst lige så meget som i den gamle boligmasse, vel at mærke for dem, som i forvejen må betale en temmelig stor husleje.

Man har her fra talerstolen gjort opmærksom på, at den udligning, der skal foregå ved, at udlejerne får 16 pct., ikke rammer dem, der bor i boligforeningshuse; det er rigtigt, men den ekstra grundskyld rammer også disse beboere, og det gør også en del af bygnings-skylden. Det synes jeg dog skal tages i betragtning, når man vil søge at luske en sådan forhøjelse igennem under påskud af, at det er dem, der bor i den gamle boligmasse, og som bor forholdsvis billigt, som skal betale noget mere for at bidrage til at fjerne den utilfredshed, der måtte være med, at nogle bor billigere end andre.

Den kommunistiske gruppe kan ikke gå ind for det, der her foreslås. Den del af